

BALTI ARHIIV STOKHOLMIS

Kalju Lepik

1943. aasta kevadel asutati Stokholmis rootslaste, eestlaste, lätlaste ja leedulaste poolt koostööorganisatsioon Balti Komitee. Eesmärgiks seati Balti riikide mineviku ja oleviku tutvustamine kirjasõnas. Ühingusse kuulusid eestlastest Asutava Kogu esimees, endine riigivanem, viimane Eesti saadik Moskvast August Rei ja prof Harald Perlitz. Hiljem kui Perlitz Göteborgi kolis, tuli tema asemel komiteesse prof Ants Oras. Lätlastest kuulus komiteesse prof Francis Balodis ja leedulastest endine Leedu saadik, kirjanik Ignas Scheynius. Rootslaste esindajaks oli ühingus jur dr, hiljem professor, Hilding Eek, toimetaja Nils Bohman, Humanitaarteaduste Akadeemia raamatukoguhoidja Adolf Schück ja prof Birger Nerman. Viimati mainitu valiti esimeheks.

Juba 1943. aasta sügisel ilmub 13 autori kogukas koguteos "Ha de rätt att leva". Hakatakse välja andma brošüüride seeriat "Brännade Östersjöproblem". Esimese raamatuna ilmub August Rei "Balticum och Sovjetunionens säkerhet". Kokku ilmub ajavahemikul 1944–1959 kuus brošüüri. Kolm esimest 1944. aastal.

1945. aastal laieneb Balti Komitee tegevusväli. Ei piirdata ainult trükiteoste trükkitoimetamisega. Balti sõdurite väljaandmise peatamiseks võetakse ühendust Rootsi valitsuse liikmetega, saadetakse telegramm kuningas Gustav V-le, kirjutatakse ajakirjanduses ja peetakse kõnesid.

1950. aastatel muutub Balti Komitee tegevus veel aktiivsemaks. Liikmete arv suureneb. Korraldatakse protestikoosolekuid ja protestimarsse, saadetakse märgukirju lääneriikide valitsustele, käiakse konverentsidel, korraldatakse Balti riike tutvustavaid näitusi jne.

1966. aastal tõstatab Balti Komitee esimees Birger Nerman mõtte: Balti Komitee juurde tuleks luua Balti arhiiv, mille ülesandeks oleks koguda, korda seada ja uurijatele kättesaadavaks teha materjal, mis puudutab Eestit, Lätti ja Leedut. Pearõhk tuleks asetada materjalile, mis valgustab eestlaste, lätlaste ja leedulaste elu ja tegevust paguluses, eriti Skandinaavias.

Asutada tuleks ka arhiivraamatukogu, ajalehtede ja pisitrükiste arhiiv ja fotokogu. Koostatakse Balti Arhiivi põhikiri, mille kohaselt BA juhatuse ja revisjonikomisjoni valib Balti Komitee peakoosolek. BA juhatuse on aga oma töös ja tegevuses täiesti iseseisev. BA esimeheks valitakse Birger Nerman. Arhiivi juhatajaks kutsutakse Kalju Lepik.

Materjalide kaardistamisel ja kogumisel selgus, et oli ülim aeg tegevuse alustamiseks. Aastate kestel oli organisatsioonide või nende liikmeskonda kuuluvate või kuulunud isikute juures talletunud hulk dokumente, mis valgustasid organisatsioonide mitmekülgsust ja elavat kultuurilist tegevust, pagulaskonna kohanemist uues ühiskonnas, kontakte ametiasutustega, samuti keskorganisatsioonide poliitilist tegevust meie rahva õiguste kaitsel mitmesugustel rahvusvahelistel foorumitel jne. Esimese generatsiooni aktiivsed inimesed olid kõrgesse vanusesse jõudmas ja hakkasid kaduma. Mitmel juhul olid isikute surma puhul dokumendid hävinud või ähvardas hävimise oht.

Laekunud arhiivide läbitöötamisel kerkis üles terve rida küsimusi. Üheks olulisemaks oli kogutud materjalide säilitamine. Vaevast teadmine, et tavalised ruumid ei ole sobivad dokumentide pikemaajalisemaks hoidmiseks: hoiuruumides tuleb hoida ühtlast temperatuuri, õhuniiskuse protsenti, võib puhkeda tulekahid jne.

Sobivate hoiuruumide saamiseks asuti läbirääkimistesse Rootsi Riigiarhiiviga. Riigiarhiivil valmis 1968. aastal moodne, kalju sisse ehitatud aatomikindlate hoiuruumidega hoon. Läbirääkimiste tulemuseks oli riigiarhiivari nõusolek, et Balti Arhiiv võib Riigiarhiivis hoida isikute, asutuste ja organisatsioonide korda seatud ja nimekirjadega varustatud arhiive.

Kuna üsna sageli pöörduiti organisatsioonide ja üksikisikute poolt Balti Arhiivi poole dokumentide korrastamise ja säilitamise küsimuses, korraldas Balti Arhiiv 1972. aasta veebruaris ja märtsis Stokholmis arhiivindus-alase põhikursuse, kus anti algteadmisi arhiivide korrastamiseks, dokumentide säilitamiseks, nimekirjade koostamiseks jne.

Noorte hulgas arhiivinduse vastu huvi tõstmiseks kõneles BA juhataja Kalju Lepik 1977. aasta juunis Metsakodus toimunud Noorte nädalal arhiivindusest ja Balti Arhiivist.

1978. aastal Göteborgis korraldatud arhiivindusalasel kursusel oli kursuse juhatajaks BA esimees Ago Pärtel.

Et veelgi enam levitada teadmisi arhiivide korrastamise ja dokumentide säilitamise kohta, andis BA 1972. aastal välja lühikese arhiivinduse sõnastiku ning 1978. aastal Ago Pärteli "Juhtnööre arhiivide korrastamiseks".

19. jaanuaril 1973. aastal korraldas Balti Arhiiv koostöös Rootsi Riigiarhiivi ja Balti Instituudiga Riigiarhiivi konverentsisaalis sümposiumi, kus käsitleti mitmesuguseid arhiivindusega seotud küsimusi. Sümposiumi avas riigiarhivaar Åke Kromnow, kes andis ülevaate Rootsi arhiivinduse organisatsioonist. Balti Instituudi esimees Bruno Kalninš tutvustas Balti Instituudi tegevust. Arhivaar Nils Holm tutvustas Balti arhiivimaterjali Riigiarhiivis. Dotsent Ingemar Carsson kõneles investeerimis- ja kogumismeetoditest ja arhivaar Ago Pärtel tehnilistest, majanduslikest ja organisatoorsest probleemidest seoses Balti arhiivmaterjaliga Rootsis.

Samaaegselt korraldas Riigiarhiiv näituse dokumentidest, kaartidest ja fotodest, mis hõlmavad Baltimaade ajalugu 13. sajandi algusest kuni käesoleva sajandi kolmekümnendate aastate lõpuni. Külastajatel oli võimalik näha 1201. aastast pärinevat paavst Innocentius III dekretaali piiskopile Albertile. 27. augustil 1255 Saksa ordu ja saarlaste vahel sõlmitud kokkulepet, mitmesugustes õigustes ja kohustustes. Dokumenti, millega 1346. aastal Taani kuningas Valdemar Atterdag müüs Eestimaal asuva Taanile kuuluva ala Saksa ordule 19 000 marga puhta hõbeda eest. 16. sajandist pärinevat Saksa ordu kroonikat. Gustav II Adolphi poolt 30. juunil 1632 alla kirjutatud Tartu ülikooli asutamisürikut. Ja palju muud haruldast ja huvitavat. Kaartide ja joonistuste osakonnas pälvis tähelepanu Hiiumaa kaart aastast 1593 ja Tartu piiramise plaan 1704. aastast. Näituse väljapanekute kohta andis BA välja kataloogi.

8. märtsil 1973 külastas riigiarhivaar Åke Kromnow koos osakonnajuhatajate Nils Holmi ja Ingemar Carssoniga Balti Arhiivi, et lähemalt tutvuda arhiivi tööga. Külaskäigu konkreetseks tulemuseks oli 20. novembril 1973 avaldatud ühine üleskutse. Üleskutses kutsutakse eestlasi, lätlasi ja leedulasi hoiustama või üle andma isiklikke arhiive säilitamiseks Balti Arhiivis. Organisatsioonidele soovitatakse pöörduda BA poole nõuande saamiseks, kuidas paremini korda seada ja hooldada nende valduses olevaid dokumente. Rootslaste poole pöördutakse alljärgnevalt: Kui teil on dokumentmaterjali Baltimaade, Balti põgenike Rootsi saabumise või siin viibimise kohta, võtke kontakt Balti Arhiiviga informatsiooniks või materjalide üleandmiseks. Kui teil on isiklikke mälestusi Balti põgenike saabumisest või vastuvõtmisest, või teatud sündmustest, näit baltlaste väljaandmisest, tähendage üles oma mälestused ja andke need Balti Arhiivile. Üleskutsele kirjutas Riigiarhiivi poolt alla eraarhiivide osakonnajuhataja Ingemar Carsson, Balti Arhiivi poolt arhiivi juhataja Kalju Lepik ja Balti Instituudi poolt esimees Bruno Kalninš.

Üleskutse ilmus Eesti ja Rootsi ajakirjanduses.

1978. aastal andis BA välja "Jakob Hurda perekondliku kirjavahetuse 1866–1917". I köide sisaldab kirju aastatest 1866–1892, II köide kirju ajavahemikust 1893–1917. II köite lõpus on ära toodud isiku- ja kohanimed register, samuti perekondlikud skeemid. Väljaande koostas Henno Lender. Koostaja ütleb eessõnas kirjade leidmise kohta: "Sain 1961. aastal ühenduse arhitekt Gunnar Hurdaga, Jakob Hurda pojapojaga, ja külastasin teda, minuaegset Tallinna Nikolai Gümnaasiumi koolivennda, kolmel korral tema elukohas Koblenzis. Gunnar Hurt näitas minule tema valduses olevaid Jakob Hurda perekondlikke kirju. Kahetsetes, et tema majanduslik olukord ei võimalda nende avaldamist... Gunnar Hurt külastas 1930. aastal oma tädid Mathilde Mohrfelt-Mäevälja tema elukohas Valgejões. Kuuri all olnud pesukorvi täis kirju ja ta võtnud siis tädid loaga omale allpool avaldatud kirjad."

Mõni sõna Gunnar Hurda elukäigust. Gunnar Hurt sündis Tallinnas 15. veebruaril 1905,

õppis Tallinna Nikolai Gümnaasiumis ja Toomkoolis. Kui isa, kirikuõpetaja Rudolf Hurt 1917. aastal suri, kolis lesk koos perekonnaga juba järgmisel aastal Saksamaale. Lõpetas Königsbergi humanitaargümnaasiumi ja Danzigi tehnikaülikooli. Oli Danzigi linna muinsuskaitse arhitekt 1935–1945. Suri Koblenzis 20. augustil 1965.

1980. aastal andis BA välja Jakob Hurda perekondliku kirjavahetuse lisaköite "Gunnar Hurda kirjad Mihkel Hurdale ja Henno Lenderile". Väljaande lõpus on ära toodud Alfons Hintzeri mälestused Jakob Hurdast ning Helvi Katajavuori ja Henno Lenderi muljed kohtumisest Gunnar Hurdaga.

1983. aastal hakkas BA välja andma mälestuste seeriat. Esimese väljaandena ilmus Eduard Karma "Minu elukäik ja tegevus". Teine väljaanne, "Henno Lenderi mälestuskilde 1940–1946", ilmus 1985. aastal.

1980. aasta suvel Stokholmis toimunud III Ülemaailmsete Eesti Päevade ajal korraldas BA oma tegevust tutvustava näituse. Näitusele oli välja pandud dokumente Juhan Aaviku ja Karl Ristikivi arhiivist. Peapiiskop Konrad Veemi isa Georg Vehmi päevaraamat aastast 1890–1907, kui ta oli Venemaal eesti asunduses kösterkoolmeistriks. Fotokoopia professor Ants Piibule kuulunud Eesti-Vene rahulepingust, mille esileheküljel olid rahudelegatsioonist osavõtjate allkirjad. Fotosid Vabadussõjast ja Jakob Hurda pildikogust ning palju muud. Samaaegselt korraldas BA kokkutuleku, kus mitmel maal arhiivindusega tegelevatel inimestel oli võimalik üksteisega tutvuda ja mõtteid vahetada.

1982. aastal andis BA foto- ja arhiivimaterjali Šveitsi itaaliakeelsele TVle, kus koostati programm Eestist ja eestlastest.

Ühenduses 1983. aasta mais Göteborgis toimunud ESTIVALiga korraldas BA Göteborgis näituse "Balti Arhiiv" ja andis fotosid ning arhiivaale Linnaraamatukogus toimuvale näitusele "Estland".

Samal aastal andis BA fotomaterjalid ka Rootsi organisatsiooni Riksställning poolt korraldatud rändnäitusele "I Österled – tema Baltikum".

1984. aastal avati Stokholmi Armeemuuseumis näitus "Mare Balticum". Näituse korraldajaid abistas BA foto- ja arhiivmaterjaliga.

8. novembril 1984 otsustas BA juhatus teha Balti Komitee peakoosolekule ettepaneku muuta BA täiesti iseseisvaks organisatsiooniks. 6. mail 1985 võtab BA peakoosolek vastu uue, iseseisva organisatsiooni põhikirja.

1990. aastal korraldas BA koostöös Rootsi Riigiarhiiviga Riigiarhiivi konverentsisaalis Balti Arhiivi päevad, kuhu BA kutsus Eestist 7 teadlast. Riigiarhiivi ruume ja Riigiarhiivis säilitavaid arhiivaale tutvustas Kari Tarkiainen.

Ingemar Carlsson ütles tervitussõnad Riigiarhiivi poolt ja pidas ettekande teemal "Uuem Balti-aineline materjal Rootsi Riigiarhiivis".

BA poolt tervitas kokkutulnud BA esimees Ago Pärtel.

Järgnesid ettekanded külalistelt Eestist. Peeter Olesk kõneles eesti kultuuriloo allikmaterjalide paiknemisest ja leidmisest, Tiit Oja kirikuarhiividest Eesti arhiivides ja nende täiendamisest. Imbi Kannike andis ülevaate Eesti Muinsuskaitse Ajaloo Toimkonna Arhiivist.

Teisel konverentsipäeval ütles tervitussõnad Rootsi riigiarhivaar Sven Lundkvist. BA juhataja Kalju Lepik andis ülevaate BA-st. Janika Kronberg tutvustas Karl Ristikivi muuseumi, Peep Pillak nõukogude võimu poolt Eesti arhiividele tehtud kahjusid. Katrin Raid rääkis põrandaalusest ajakirjandusest Eestis 1967–1985. Urmas Oolupi ettekande teemaks oli "Lohutus ja tagasitulek: Tallinna arhiivaalide rännak 1944–1990". Rootsipoolne ettekanne oli David Papp'ilt. Kes rääkis mõningatest eestiainelistest materjalidest Rootsi arhiivides. Balti Arhiivi päevad lõppesid aruteluga, mille sissejuhatavad sõnavõttud olid korraldava komitee liikmetelt Aino Lepikult ja Anna Talvelt.

Alljärgnevalt lühiülevaade BA poolt Rootsi Riigiarhiivi hoiule antud isikuarhiividest:

Karl Ast-Rumori arhiiv annab ülevaate Asti tegevusest pressiaatšeenast Eesti saatkonna juures Stokholmis. Dokumendid hõlmavad ajavahemikku 10.7.39–23.7.40.

Tõnis Kint'i arhiiv sisaldab eluloolisi andmeid, kirjavahetuse, kõnesid, kirjutisi ja uuri-

musi. Samuti dokumentatsiooni, mis valgustab Kint'i tegevust poliitikuna.

August Koerni arhiiv annab ülevaate Eesti saatkonna tegevusest Kopenhagenis, samuti Eesti Rahvusnõukogu, Eesti Rahvusfondi, Balti Komitee ja mitme teise organisatsiooni aktiivsusest Taanis. August Koerni arhiivis leidub ka arhiiv eesti põgenike kohta Taanis, mis põgenikelaagrite sulgemisel anti üle Koernile. Dokumendid annavad hea ülevaate eesti põgenike olukorrast Taanis. Eriti väärtuslikud on nimekirjad ja kartoteek põgenike kohta.

Heinrich Laretei arhiiv võimaldab pilku heita Stokholmis Eesti saatkonna tegevusele alates aastast 1937, kui Laretei saadeti saadikuks Skandinaaviasse. Saame ülevaate ka eesti põgenike poliitilisest ja kultuurilisest tegevusest Rootsis. Huvipakkuvad on dokumendid poliitilise vastupanuliikumise kohta Eestis 1940–1944, samuti raportid okupeeritud Eestist 1940–1944.

August Rei arhiiv valgustab silmapaistva riigimehe elu ja tegevust, eriti paguluses. Rei arhiivi kohta on BA välja andnud kaks nimekirja: põhinimekirja ja hiljem juurde tulnud materjalide kohta lisanimekirja.

Sama võib öelda ka Aleksander Warma, Eesti Vabariigi viimase saadiku Soomes arhiivi kohta. Ka siin on BA välja andnud kaks nimekirja: põhinimekirja ja lisanimekirja.

August Gailiti arhiiv ei ole eriti materjalirohke. Sisaldab personaalia, kirjavahetuse ja mõned käsikirjad. Nimetada võiks "Kas mäletad, mu arm?" algkäsikirja ja "Toomas Nipernaadi" saksa- ja rootsikeelset käsikirja.

Karl Konstantin Ristikivi arhiivis on eriti väärtuslikud päevaraamatud: Kirjanduslik päevik 23.10.41–16.5.43, Kirjanduslik päevik 12.1.44–19.1.44, päevikud 1.8.57–21.6.68. Samuti varjunime alla peidetud seni avaldamata võõrkeelsed käsikirjad: Christian Steen "Södergök är dödergök", Kent Jansson "Varning för blindgangare" ja "Att se i blindo". "Södergök är dödergök" ilmus Jaan Krossi tõlkes Kupra kirjastuselt Tallinnas 1992. aastal.

Helilooja Juhan Aaviku arhiivis leidub personaalia, kirjavahetuse, helitööde nimestike ja artiklite kõrval ka käsikirju. Eriti olulised on ta mälestused "Muusika radadel. Mälestusi ja

mõlgutusi eluteelt" I–VI. Trükivalgust on näinud ainult I osa, mis ilmus Orto kirjastuselt Torontos 1959. aastal. Juhan Aaviku arhiivis on ka tema abikaasa Alma Aaviku paberid. Helilooja heliloomingut, trükitut ja käsikirjalist, ei säilitata Balti Arhiivis. See on antud või antakse hooldajate poolt üle Tallinna Muusikamuuseumile.

Ooperilaulja Hella Clanman-Nõmtaku arhiiv. Kuna Hella Clanman-Nõmtak on üldsusele vähem tuntud, annan siinkohal lühikesed eluloolised andmed. Ella (Hella) Clanman-Nõmtak sündis Rakveres 7. märtsil 1901. Lõpetas õpetajateseminari Tartus. Õppis Milano konservatooriumis. Esines Itaalias ja mitmel pool mujal ooperilavadel Nella Valdi nime all. Alates 1935. aastast elas Stokholmis. Oli muusikaõpetaja mitmes Stokholmi koolis. Suri Tyresös 5. juulil 1978. Arhiiv sisaldab dokumente, fotosid, kontserdikavasid, ajaleheväljalõikeid jm.

Karikaturisti ja raamatute illustreerija Eugen Bachi arhiivis leidub karikatuure, portreejooniseid, raamatute illustratsioone, väljaõikeid ajalehtedest. Eugen Bach sündis Tartus 1910. aastal, õppis Tartu ülikooli põllumajandusteaduskonna metsandusosakonnas. Põgenes 1944. aastal Austriasse. Elas arhiivi üleandmisel Saksamaal.

Endel Kõksi arhiiv sisaldab kirjavahetust, andmeid kunstnike ja kunstinäituste kohta ning Eesti Kunstnike Keskuse kirjavahetuse ja dokumendid.

Kunstnik ja kirjanik Ants Murakini arhiivis on andmeid kunstinäituste kohta. Samuti trükkis ilmunata teoste käsikirju, näit "Võlupeegel. Mälestusi ja elamusi lapsepõlvest".

Etnograaf Helmi Kurriku arhiivi põhilise osa moodustab materjal eesti rahvariiete kohta. Käsikirjadest nimetaksin: "Tartumaa kiriku- ja kooliolud 1766–1768. a.", "Veri söögi-majanduses", "Eesti pilu", "Meie muuseumite arengust", "Peipsi venelaste juures suvel 1938".

Lenderi nim tütarlaste eragümnaasiumi rajaja Elfriede Lenderi arhiivis leiduv kirjavahetus annab hea ülevaate pagulaseestlaste elust ja tööst paljudes maades.

Henno Lenderi arhiiv sisaldab laialdase

kirjavahetuse, mälestusi, andmeid Eesti Üliõpilaste Seltsi kohta, uurimusi, koopiaid vanadest dokumentidest. Arhiivis säilitatakse ka Boris Görmanni, Karl Ipsbergi, Aleksander Schnickeri, Albin Strutzkini, Jüri Vaimeli ja Hans Rebase pabereid.

Kahjuks ei võimalda mulle määratud aeg iseloomustada kõigi Balti Arhiivis hoitavate isikute arhiive. Loetlen neid alljärgnevas:

Asutava Kogu liige, Loomaarside Koja esimees August Arras, kolonelleitnant Karl-Evald Liivola, professor Birger Nerman, kirjandusteadlane Olev Parlo, koolidirektor ja "Kiri-Kooli" toimetaja Ants Roos, president Konstantin Pätsi poeg Leo Päts, Georg Wehm, major Harald Viirsalu. Marie Underi prantsuse keelde tõlkija Michel Dequekeri arhiivis on materjali Marie Underi tõlkevalimiku, samuti Andrus Saareste sõnaraamatu kohta. Peale nimetatute on veel mitmesuguseid väiksemaid arhiive. Kus leidub muu hulgas ka nimekirju, näit N Liidus nähtud ja Saksa sõjavangis viibinud eestlaste nimekirjad jm.

Balti Arhiivi poolt Rootsi Riigiarhiivi hoiule antud asutuste ja organisatsioonide arhiivid:

Loetlen neid pikemat iseloomustust andmata.

Balti Humanistlik Ühing, Eesti Akadeemiline Koondis Rootsis, Eesti Büroo Helsingis ja ajaleht Malevalane, Eesti Noorsoo Kasvatuse Seltsi Tütarlaste Gümnaasiumi endised õpilased Rootsis, Eesti Teaduslik Instituut, Eesti Veterinaararstide Ühing Rootsis, Göteborgi EKNNÜ, Komiteén för kulturellt baltisk samarbete, Baltiska Kommitén, Lundi ENMKÜ, Lundi Eesti Laulukoor, Lundi Eesti Noorte Näitering, Lundi Eesti Täienduskooli Koolitoimkond, Stokholmi Eesti Kristlik Noorte Naiste Ühing, Eesti Rahvuslik Liit, Põgenike-laager Saksamaal Uchte-Kungla, Eesti Punase Risti Hamburgi Komitee.

Erifondi Balti Arhiivis moodustavad dokumendid, mis on koondatud üldpealkirja alla "Eesti Vabariik 1918–1939".

BA fotoarhiivis oli 1989. aasta aruande järgi 31. detsembril 1492 portreed, 10 763 muud fotot ja 11 653 negatiivi.

Lõpetuseks mõni sõna arhiivide kasutamise kohta.

Uurimisloa saamiseks tuleb pöörduda kirjalikult Balti Arhiivi juhatuse poole. Uurimisloa saab anda ainult Balti Arhiiv, mitte Riigiarhiiv, kuhu arhiivid on deponeeritud. Luba antakse kirjalikult. Loa andmisel on aluseks BA juhatuse otsus, mis on protokollitud 30. märtsil 1977, kus öeldakse, et ligipääs arhiividele, mis on deponeeritud BA poolt Riigiarhiivi, lubatakse ainult uurijatele, kelle juhendajaks on ülikool või mõni muu teaduslik asutus.

Balti Arhiivi poolt korda seatud ja Rootsi Riigiarhiivi deponeeritud arhiivide nimestik

Johan Aavik

August Arras

Karl Ast

Eugen Bach

Hella Clenman-Nõmtak (Nella Valde ')

Eesti Teaduslik Instituut

August Gailit

Eesti NMKÜ (Noorte Meeste Kristlik Ühing) Göteborgis

Tõnis Kint

August Koern (saadik Taanis)

Balti Komitee

Helmi Kurrik

Endel Kõks

Heinrich Laretei (EV saadik Rootsis)

Elfriede Lender

Larl Liivola

Lundi NMKÜ

Lundi Eesti Noorte Näitering

Lundi Laulukoor

Lundi Eesti Täienduskool

Birger Nerman

August Rei

Karl Ristikivi

Ants Roos (õpetajate seminari õppejõud, rahvaülikooli rektor ja ajalehe Kasvatus toimetaja EV ajal)

Aleksander Varma (EV saadik Soomes)

Georg Wehm (piiskop Veem'i isa)

Harald Viirsalu

Eesti Vabariigi aegsed dokumendid nagu Rahuleping 1920. a. rida lepinguid teiste riikidega ja väliskomisjoni protokollid.

Rida arhiive on praegu korraldamisel.

KALJU LEPIK